

NR	2013001780	
AFD		
29 MRT 2013		
KOPIE Griffie		B&W

REGIO HART VAN BRABANT

K O P I E

Aan de colleges en raden van de 8 regiogemeenten

Tilburg, 28 maart 2013

onderwerp: Ruimtelijke visie Hart van Brabant
bijlagen: 1: Voorstel voor inhoudsopgave ruimtelijke visie Hart van Brabant
 2: Projectplan ruimtelijke visie Hart van Brabant
kenmerk: LT/jh/2013-04

Geachte colleges en raden van de regio Hart van Brabant,

De portefeuillehouders Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting (ROV) van de regio hebben tijdens de Hart van Brabantdag op 7 maart aangegeven aan de slag te gaan met het door hen vastgestelde projectplan voor de ruimtelijke visie Hart van Brabant. In de Regionale Werkagenda (2012) is het opstellen van deze ruimtelijke visie als opdracht opgenomen. Het ROV overleg wil graag het tot nu toe verzette werk voor deze ruimtelijke visie met u delen.

Onze uitdaging

Een gezamenlijke regionale visie op de ruimtelijke ontwikkeling en kansen van de regio Hart van Brabant voor de lange termijn (2025), waarbij gemeentegrensoverschrijdende keuzes worden gemaakt. Dat is onze uitdaging. Er ligt al veel basisinformatie voor verschillende beleidssectoren. Deze zullen we onderling afwegen en we proberen onderlinge verbindingen en synergie te vinden in de verschillende ontwikkelingen. Als regiogemeenten willen we met de visie uitnodigend zijn naar andere partijen, zoals Midpoint, het Vitaal Leisure Landschap en individuele ondernemers. Regionaal hoofdbelang is de economische stimulans, verbetering van de leefbaarheid en versterking van de gebiedseigen identiteit.

Documenten Ruimtelijke Visie

Voor de ruimtelijke visie zijn twee inventariserende documenten opgesteld en voor de afronding van de visie een projectplan. Het Projectplan is bij deze brief gevoegd (bijlage 2). Onderaan deze brief is in bijlage 1 het voorstel voor de inhoudsopgave voor de ruimtelijke visie Hart van Brabant opgenomen. Deze is overigens ook terug te vinden in het projectplan.

De twee inventariserende documenten kunt u downloaden op de site van Hart van Brabant (<http://www.regio-hartvanbrabant.nl>). Wanneer u inlogt en vervolgens naar portefeuillehoudersoverleg ROV gaat, treft u onder 'algemene publicatie' de 'publicaties 2013' met betreffende bestanden aan.

1. Het eerste document, "*Ruimtelijke Structuurschets Hart van Brabant: met elkaar naar slimmer en beter*" is opgesteld in 2010. Dit document is opgesteld in de opbouwfase van de regionale samenwerking. De ruimtelijke structuurschets bestaat uit een basisdocument, met een aanzet voor de regionale ruimtelijke visie, en (ambitie)kaarten voor verschillende sectoren voor de jaren 2010, 2020 en 2030. De ruimtelijke structuurschets heeft vooral een economische insteek. Vanaf november 2010 is gewerkt aan de Regionale Werkagenda, waardoor het doorontwikkelen van de ruimtelijke structuurschets stil werd gelegd.

Loon op Zand
 Oisterwijk
 Tilburg
 Waalwijk

werken samen

Dongen
 Gilze en Rijen
 Goirle
 Heusden
 Hilvarenbeek

REGIO HART VAN BRABANT

2. Nadat in 2012 de Werkagenda werd vastgesteld, kon het doorontwikkelen van de ruimtelijke structuurschets weer worden opgepakt.
In december 2012 is daarvoor een *opmaat tot de visie 'Hart van Brabant, ontwikkeld op karakter'*, opgeleverd door het Bureau Bosch Slabbers.
3. Met alle informatie die er nu is, wordt de definitieve regionale ruimtelijke visie opgesteld. Voor dit traject is het bijgaande *projectplan ter afronding van de ruimtelijke visie Hart van Brabant* geschreven en op 7 maart vastgesteld in het ROV overleg.

Betrokkenheid gemeenten (colleges en raden)

In het projectplan geven wij aan hoe we het traject voor de regionale ruimtelijke visie oppakken en hoe wij de afzonderlijke gemeenten willen betrekken bij de visie (zie stappenplan in het projectplan).

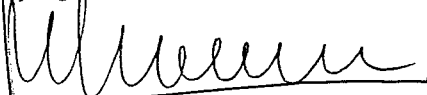
Voor nu vragen wij u kennis te nemen van de beschikbare basisinformatie. Mocht u op dit moment aandachtspunten vanuit uw gemeente hebben die relevant zijn voor de regionale ruimtelijke visie dan kunt u die vanzelfsprekend aan ons doorgeven (Regio Hart van Brabant, t.a.v. de heer J.A.M. Verhoeven, bestuurlijk opdrachtgever ruimtelijke visie Hart van Brabant, Postbus 17, 5050 AA Goirle).

Uw aandachtspunten kunt u ook doorgeven tijdens de radendag op 6 april. Bij de 'break out sessie' zijn er vier discussietafels, waarvan de 'ruimtelijke tafel' er één is. U kunt zich voor deze ruimtelijke tafel aanmelden.

Verder komen wij bij u, colleges en raden, terug als er een bespreekdocument ligt. Dit is na de zomervakantie 2013.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Liesbeth Trip, projectleider regionale ruimtelijke visie (013 5428832) of Bas Kapitein, programmamanager Hart Brabant (06 23917333).

Met vriendelijke groet,

J. A.M. Verhoeven

Bestuurlijk opdrachtgever ruimtelijke visie Hart van Brabant

en voorzitter van het Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvestingsoverleg regio Hart van Brabant

REGIO HART VAN BRABANT

Bijlage 1

Inhoudsopgave ruimtelijke visie Hart van Brabant, zoals opgenomen in het projectplan

Deel a: Visie

- I. Hart van Brabant anno 2013: wie zijn we, wat kenmerkt de regio, hoe is de context, wat komt er op ons af)
- II. Hart van Brabant anno 2025: dit wil ik zijn in 2025: kansen, ambities, sferen: een integraal ruimtelijk beeld).
Onderdelen die hier zeker een plek hebben zijn:
  - a. de 4 economische speerpunten: logistiek, aerospace/ maintenance, leisure, care
  - b. Vitaal leisure landschap: landbouw, landschap, natuur en water
  - c. Beheer/ontwikkeling bestaand bebouwd gebied
  - d. Randvoorwaarde: Bereikbaarheid
- III. Hoe gaan we aan de slag met de ambitie 2025: opgaven op hoofdlijnen, uitnodiging naar anderen, rol van de regio

Deel b: Bijlagen (dit is de analyse die leidt tot de visie)

I. Lagenbenadering

	Bestaand 2013	Vraag/analyse 2025	Confrontatie
<ul style="list-style-type: none"> • Onderste laag <ul style="list-style-type: none"> ○ Natuur ○ Water ○ Landschap ○ Cultuurhistorie 			
<ul style="list-style-type: none"> • Netwerklaag: goede verbinding weg, water en OV <ul style="list-style-type: none"> ○ Weg ○ Water ○ OV ○ Multimodaliteit 			
<ul style="list-style-type: none"> • Functionele laag: vitaal door ondernemende gemeenschappen <ul style="list-style-type: none"> ○ Wonen en beleven ○ Werken: <ul style="list-style-type: none"> - Bedrijven - Aerospace/maintenance - Logistiek - Leisure: - Landbouw ○ Voorzieningen <ul style="list-style-type: none"> - Detailhandel - Publieke dienstverlening - Maatschappelijk - Zorg 			

- II. Confrontatie tussen 'nu' en 'vraag in 2025'
- III. Kansen en bedreigingen

REGIO HART VAN BRABANT

Projectplan

Ruimtelijke visie Hart van Brabant 2025

Opdrachtgever: regio Hart van Brabant, namens deze

Bestuurlijk opdrachtgever: Sjef Verhoeven (wethouder gemeente Goirle)

Ambtelijk opdrachtgever: Michel Tromp (gemeentesecretaris gemeente Goirle)

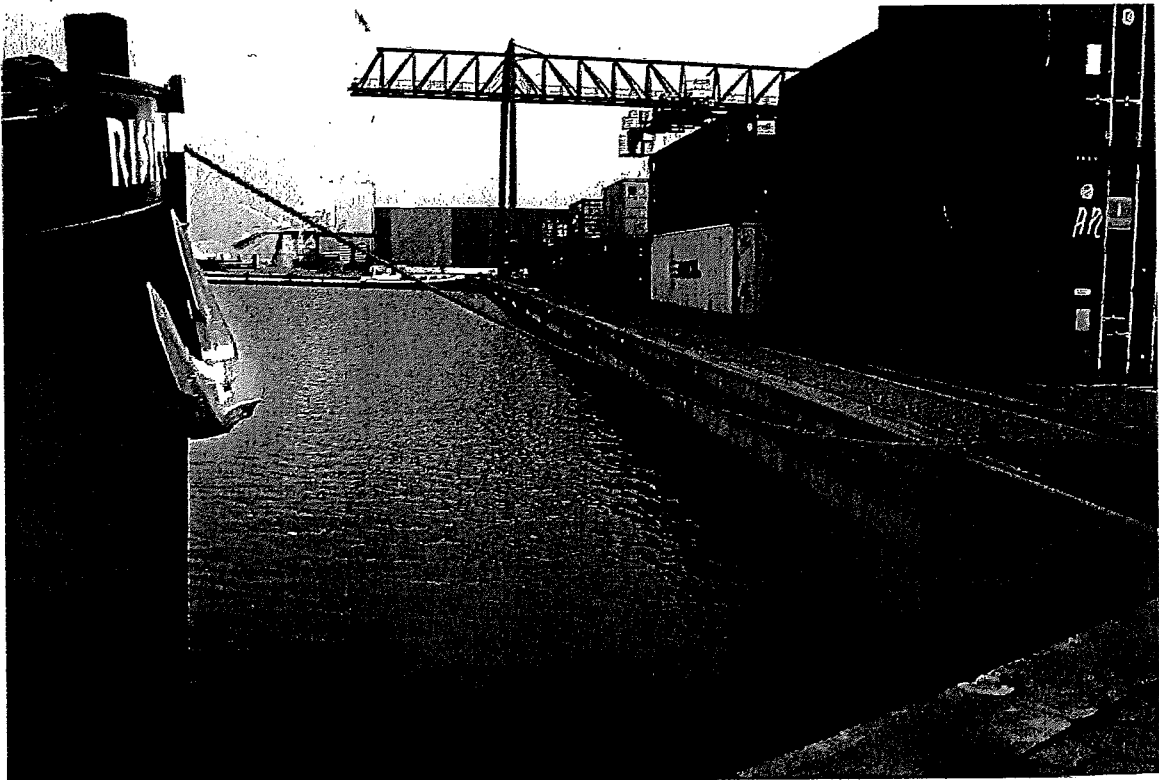
Projectleider: Liesbeth Trip (regio Hart van Brabant)

Industrieel erfgoed (Dongen)

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1 Projectdefinitie.....	3
2 Stappenplan	6
3 Inhoudsopgave ruimtelijke visie	8

Speerpunt logistiek

1 Projectdefinitie

Projectomschrijving	
Item	Omschrijving
Projectnaam	Ruimtelijke visie Hart van Brabant 2025
Opdrachtgever	Regio Hart van Brabant, waarbij: - Bestuurlijk opdrachtgever: wethouder Verhoeven, gemeente Goirle - Ambtelijk opdrachtgever: gemeentesecretaris Michel Tromp, gemeente Goirle - Projectleider: Liesbeth Trip, Hart van Brabant
Uitdaging	Strategie: Een gezamenlijke regionale visie op de ruimtelijke ontwikkeling en kansen van de regio Hart van Brabant voor de lange termijn (2025), waarbij gemeentegrensoverschrijdende keuzes worden gemaakt. Er ligt veel basisinformatie (zie de bij 'afbakening' genoemde documenten). De uitdaging is om deze informatie/de ontwikkelingen binnen verschillende beleidssectoren onderling af te wegen en vooral ook onderlinge verbindingen te zoeken, synergie te vinden in de verschillende ontwikkelingen en als regiogemeenten uitnodigend te zijn naar andere partijen. Regionaal hoofdbelang: economische stimulans, verbetering leefbaarheid en versterking gebiedseigen identiteit.
Aanleiding	In de regionale werkagenda (2012) is als opdracht opgenomen om de ruimtelijke structuurschets voor de regio (dd november 2010) door te ontwikkelen tot een ruimtelijke visie. Het Algemeen Bestuur en het portefeuillehoudersoverleg RO van de regio hebben in 2012 een startnotitie voor dit project vastgesteld. In december 2012 is een opmaat tot de visie 'Hart van Brabant, ontwikkeld op karakter', opgeleverd door het Bureau Bosch Slabbers. Met alle informatie die er nu is, wordt de definitieve ruimtelijke visie opgesteld.
Doelstelling	(procesmatig) De doelstelling is dat de ruimtelijke visie Hart van Brabant een kader is voor ruimtelijke ontwikkelingen en een uitnodigende visie is om te investeren in Hart van Brabant t.b.v. economie, leefbaarheid en landschap/ecologie. (inhoudelijk) Centrale ambitie in de ruimtelijke visie is en blijft: een goed en prettig woon-, werk- en leefklimaat ('excellent verblijfsklimaat') in balans met een duurzame ontwikkeling van de regio (people, planet, profit). Deze centrale ambitie zullen we moeten waarmaken met andere publieke en private partners in en buiten de regio. Hart van Brabant heeft zich kunnen ontwikkelen tot wat de regio nu is en de kwaliteiten die leiden tot een leefbaar gebied, onder andere door de bijzondere onderlaag die van onschatbare waarde is: water, natuur en landschap, en de diversiteit van a-biotische waarden en geomorfologische samenstelling. De regio Hart van Brabant wordt daarbij getypeerd door een grote variatie in landschappen van zowel zand, veen en klei. Hart van Brabant wil een veelzijdige, dynamische regio zijn met een grote aantrekkingskracht voor wonen, werken, leren en recreëren. Zo speelt de ruimtelijke visie in op de 4 speerpunten: logistiek, maintenance/aerospace, leisure en care. Daarvoor zullen keuzes gemaakt moeten worden. Positionering als regio van social innovation zorgt voor een versterking van de positie van Hart van Brabant in een netwerk dat zich bovenregionaal en zelfs (inter)nationaal uitstrekt. Op basis van de eigen, sterke kwaliteiten van de regio (vele verbindingen, sterke netwerken, korte lijnen, open verhoudingen, een gevarieerde en aantrekkelijke onderlaag, een mozaïek van stad en land en de diverse landschappelijke elementen) en het versterken van de randvoorwaarden op gebied van bereikbaarheid, netwerken en duurzaamheid zal de aantrekkingskracht van Hart van Brabant niet alleen uitstralen op de huidige inwoners en ondernemers, maar ook prikkelen van bewoners, bezoekers en bedrijven (van buiten de regio) om zich blijvend in deze regio te vestigen.

Projectnaam: Ruimtelijke visie Hart van Brabant
Document: Projectplan
Gewijzigd op: 25-3-2013

Projectnummer: -
Documentversie: 0.01
Pagina: 3 van 8

	Het fundament voor goed wonen, werken en leven in Hart van Brabant is gelegd en dit fundament wil de regio verder - en in samenwerking met andere partijen - versterken.
Projectresultaat	<p>* Het resultaat is het aanbieden van de ontwerp ruimtelijke visie Hart van Brabant 2025 aan het AB van de regio Hart van Brabant. In de visie zijn de verschillende beleidssectoren/speerpunten (zoals 4 regionale speerpunten, wonen, werken, landbouw, landschap, water natuur, verkeer/vervoer), ten opzichte van elkaar afgewogen en zijn de ruimtelijke kansen, synergie en voorwaarden in woord en beeld (één integrale kaart) weergegeven. De lagenbenadering biedt hierin een belangrijk afwegingskader;</p> <p>* De ontwerp ruimtelijke visie bevat een globaal uitvoeringsprogramma, dat gericht is op het lange termijnperspectief (2025). Na vaststelling van de ruimtelijke visie in het AB van de regio Hart van Brabant, volgt na de gemeenteraadsverkiezingen in 2014 een gedetailleerd uitvoeringsprogramma, (ook) gericht op de korte termijn. Het gedetailleerde uitvoeringsprogramma maakt geen onderdeel uit van deze opdracht.</p> <p>* Inzet is de ontwerp ruimtelijke visie, met een globaal uitvoeringsprogramma, voor 1 juli 2013 op te leveren aan het poho ROV. In het najaar is samenspraak met de gemeenteraden voorzien. Vaststelling in het AB van de regio Hart van Brabant is voorzien eind 2013. Namens het AB worden gemeenten daarna gevraagd de ruimtelijke visie van de regio te belijden en uit te dragen.</p> <p>* Het is mogelijk de ruimtelijke visie (uiteindelijk) op te schalen tot een formele structuurvisie. Procedures als inspraak en het opstellen van een MER zijn dan verplicht. In de opdracht en de planning is nu geen rekening gehouden met een formele structuurvisie.</p> <p>* De regio stelt de visie in nauwe samenwerking op met Midpoint, gemeente Heusden, waterschappen en provincie. Commitment met deze instanties is het streven.</p> <p>* De vaststelling van de ruimtelijke visie door het AB is geen eindpunt, maar juist het begin van een proces met andere partners om invulling te geven aan uitnodigingsplanologie (de kansen en ambities uit de ruimtelijke visie).</p>
Afbakening	Het gaat over de regionaal relevante ruimtelijke ontwikkelingen op de langere termijn voor het grondgebied van de samenwerkende gemeenten in de regio Hart van Brabant.
Effecten	<p>Positief bedoelde effecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - (extern gericht) regio heeft afspraken gemaakt over de ruimtelijke ontwikkelingen en kan zich zo naar buiten toe laten zien als een sterke regio. Regio treedt op als een eenheid die weet wat ze wil, én ruimte biedt voor private initiatieven. - (intern gericht) regio heeft zicht op de ruimtelijke kansen en beperkingen en ontwikkelingen die elkaar versterken en maakt hier gebruik van. <p>Mogelijk negatief effect:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het opstellen van een ruimtelijke visie, zijnde géén formele structuurvisie, is dat er een grote vrijblijvendheid is over de gemaakte afspraken.
Gebruikers	<p>Gebruikers zijn de gemeenten van het samenwerkingsverband Hart van Brabant, de provincie Noord-Brabant, Midpoint, burgers / ondernemers die 'iets' willen in de regio.</p> <p>De afronding van de ruimtelijke visie is ook het begin van een proces om gezamenlijk met andere partners te bouwen aan een 'goed en prettig woon-, werk- en leefklimaat ('excellent verblijfsklimaat') in balans met een duurzame ontwikkeling van de regio (people, planet, profit)'.</p>

<p>Relatie met andere projecten/processen</p>	<p><i>Regionale</i> bouwstenen voor de ruimtelijke visie zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> * ruimtelijke structuurschets voor de regio (november 2010) * regionale werkagenda (2012), * afspraken bedrijventerreinen (2011) * de bieding aan de provincie voor vitaal leisure landschap (2012) * regionale woningbouwafspraken (bijna gereed) * beleidsagenda verkeer en vervoer (bijna gereed) * kansenkaart leisure (vaststelling definitief concept AB regio, 7 maart 2013) * opmaat tot een ruimtelijke structuurvisie (dec 2012) <p>Daarnaast zijn er natuurlijk <i>gemeentelijke en provinciale/rijksdocumenten</i> die hun weerslag hebben op de ruimtelijke visie, zoals het Deltaprogramma, de SVIR en het provinciaal Koersdocument Stad en Platteland en #VSNB.</p>
<p>Betrokkenheid bestuur</p>	<p>Voor de bestuurlijke betrokkenheid zijn er meerdere bestuurlijke verbanden.</p> <p>AB Hart van Brabant</p> <p>Vanuit de regionale werkagenda heeft het AB van Hart van Brabant de opdracht gegeven om de ruimtelijke structuurschets uit november 2010 door te ontwikkelen tot een ruimtelijke visie. Het AB zal dan ook de uiteindelijke ruimtelijke visie vaststellen, naar verwachting eind 2013. Het poho ROV houdt het AB op de hoogte van de vorderingen van de visie.</p> <p>Poho ROV</p> <p>De inhoudelijke verantwoordelijkheid voor de ruimtelijke visie ligt primair bij de portefeuillehouders van het ROV-overleg van de regio Hart van Brabant. De bestuurlijke opdrachtgever van de visie is tevens voorzitter van het ROV-overleg. De portefeuillehouders worden meerdere keren betrokken bij de vorderingen van de ruimtelijke visie. Dit is in ieder geval via het portefeuillehoudersoverleg ROV in mei 2013, maar mogelijk zijn er extra bijeenkomsten of vindt bilateraal overleg plaats.</p> <p>Poho EZ/RenT, Verkeer en Vervoer</p> <p>De ruimtelijke visie heeft een nauwe verbintenis met beleidssectoren als economie en verkeer en vervoer. Via de Hart van Brabantdag in mei 2013 worden de portefeuillehouders EZ/RenT en Verkeer/Vervoer geïnformeerd over de stand van zaken en de inhoudelijke onderlinge verbindingen / kansen .</p> <p>Colleges en raden 8 Hart van Brabantgemeenten en -waterschappen</p> <p>De colleges en raden ontvangen in maart 2013, ter informatie, de huidige stand van zaken, inclusief een stappenplan voor de ruimtelijke visie.</p> <p>Na de zomervakantie zijn colleges en raden (wellicht via de radendag in het najaar) in de gelegenheid om zich te buigen over de ruimtelijke visie van de regio en deze verder aan te scherpen, aan te vullen ed. .</p> <p>Het AB van de regio stelt de ruimtelijke visie vast en zal gemeente- en waterschapsbesturen vragen de regionale visie te omarmen en uit te dragen.</p>

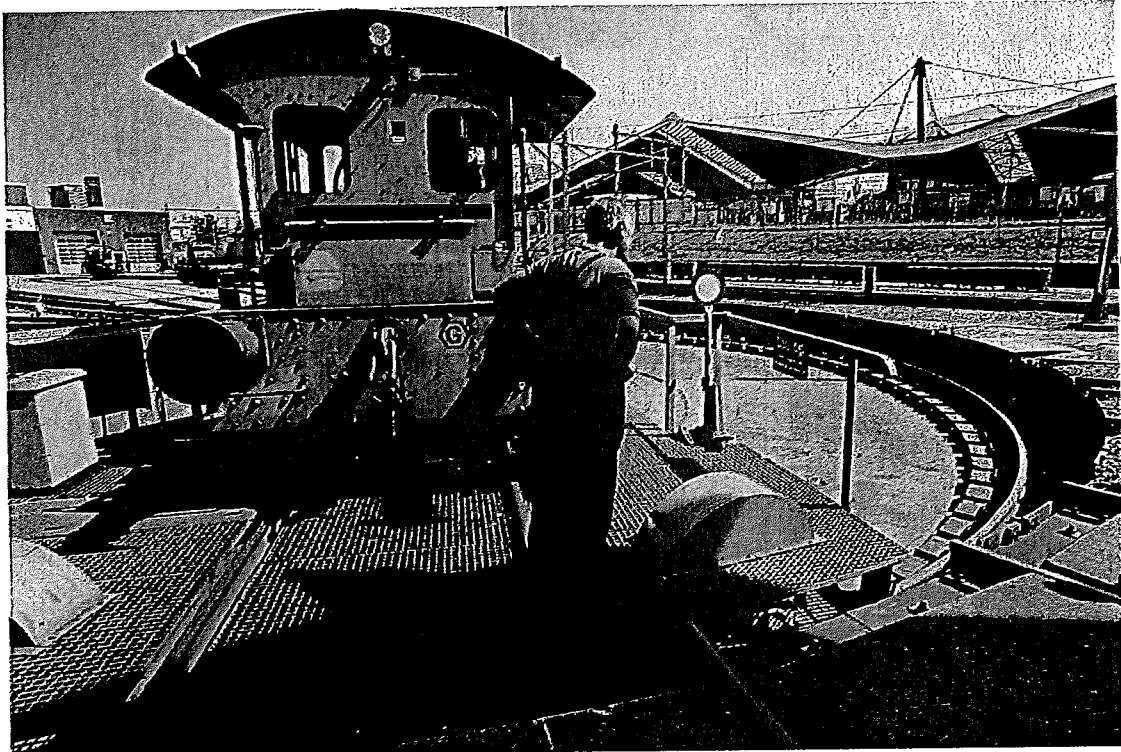

Oisterwijkse vennen

2 Stappenplan

Dit hoofdstuk gaat over de te leveren tussenresultaten en de planning irt tot betrokkenheid van het bestuur.

(Tussen)resultaat	Planning	Bestuur (regio, afzonderlijke gemeenten)
- "Dit" projectplan	7 maart 2013 (Hart van Brabantdag)	Instemming poho ROV Hart van Brabant
- "Dit" projectplan - De opmaat tot een visie van bureau Bosch Slabbers (dec 2012) - De ruimtelijke structuurschets (nov 2010); inventarisatie regio	maart 2013	Ter kennisname naar het AB regio Hart van Brabant en de Colleges en raden 8 Hart van Brabant gemeenten
- tussentijdse resultaten / vraagpunten	April 2013	Leden poho ROV
- 1 ^e versie ruimtelijke visie	30 mei 2013 (Hart van Brabantdag)	Bespreken poho ROV Hart van Brabant
- stand van zaken	30 mei 2013	Informeren van poho EZ/RenT en VenV en AB
Eventueel: - 1 ^e versie ruimtelijke visie (met verwerking 30 mei)	1 ^e helft juni 2013	Consultatie verschillende portefeuillehoudersoverleggen
- 2 ^e versie ruimtelijke visie (bespreekdocument voor colleges / raden)	2 ^e helft juni 2013 (opleveren voor 1 juli)	Vaststellen 2 ^e versie ruimtelijke visie (d.w.z. aan te bieden versie aan colleges en gemeenteraden) in poho ROV
- ruimtelijke visie (bespreekdocument)	2 ^e helft augustus - oktober 2013	Consultatie colleges en raden
- ontwerp ruimtelijke visie (definitief)	November 2013	Vaststelling in extra poho ROV
- ontwerp ruimtelijke visie (definitief)	12 december 2013	Vaststelling in AB

Spoorzone Tilburg

3 Inhoudsopgave ruimtelijke visie

Deel a: Visie

- I. Hart van Brabant anno 2013: wie zijn we, wat kenmerkt de regio, hoe is de context, wat komt er op ons af)
- II. Hart van Brabant anno 2025: dit wil ik zijn in 2025: kansen, ambities, sferen: een integraal ruimtelijk beeld). Onderdelen die hier zeker een plek hebben zijn:
  - a. de 4 economische speerpunten: logistiek, aerospace/ maintenance, leisure, care
  - b. Vitaal leisure landschap: landbouw, landschap, natuur en water
  - c. Beheer/ontwikkeling bestaand bebouwd gebied
  - d. Randvoorwaarde: Bereikbaarheid
- III. Hoe gaan we aan de slag met de ambitie 2025: opgaven op hoofdlijnen, uitnodiging naar anderen, rol van de regio

Deel b: Bijlagen (dit is de analyse die leidt tot de visie)

I. Lagenbenadering

	Bestaand 2013	Vraag/analyse 2025	Confrontatie
<ul style="list-style-type: none"> • Onderste laag<ul style="list-style-type: none"> ○ Natuur ○ Water ○ Landschap ○ Cultuurhistorie			
<ul style="list-style-type: none"> • Netwerklaag: goede verbinding weg, water en OV<ul style="list-style-type: none"> ○ Weg ○ Water ○ OV ○ Multimodaliteit			
<ul style="list-style-type: none"> • Functionele laag: vitaal door ondernemende gemeenschappen<ul style="list-style-type: none"> ○ Wonen en beleven ○ Werken:<ul style="list-style-type: none"> - Bedrijven - Aerospace/maintenance - Logistiek - Leisure: - Landbouw ○ Voorzieningen<ul style="list-style-type: none"> - Detailhandel - Publieke dienstverlening - Maatschappelijk - Zorg			

- II. Confrontatie tussen 'nu' en 'vraag in 2025'
- III. Kansen en bedreigingen